

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПОРЯДОК ОПЛАТИ ЗА ВИКОНАНУ РОБОТУ ТА ОТРИМАННЯ КОМПЕНСАЦІЇ (ВІДШКОДУВАННЯ) ВИТРАТ ПЕРЕКЛАДАЧАМ ЖЕСТОВОЇ МОВИ, ЯКІ ЗАЛУЧАЮТЬСЯ ДО УЧАСТІ У СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ.

Порядок оплати за виконану роботу та компенсації витрат перекладачам жестової мови (які володіють технікою спілкування з глухими, німими чи глухоніми), як і іншим перекладачам, які беруть участь у судовому процесі, регулюється Інструкцією «Про порядок і розміри компенсації (відшкодування) витрат та виплати винагороди особам, що викликаються до органів досудового розслідування, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним спеціалізованим установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів», затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 1996 р. N 710 (далі - Інструкція) та у відповідності до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2006 р. № 590 «Про граничні розміри компенсації витрат, пов'язаних з розглядом цивільних та адміністративних справ, і порядок їх компенсації за рахунок держави».

З повним текстом даної Інструкції можна ознайомитися за цим посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/710-96-%D0%BF>

З повним текстом Постанови Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2006 р. № 590: можна ознайомитися за цим посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/590-2006-%D0%BF#Text>

Відповідно до абзацу першого пункту 1 Інструкції та статтями 121, 122 Кримінального процесуального кодексу України, статті 275 Кодексу України про адміністративні правопорушення зберігається за перекладачами зберігається середня заробітна плата за весь час, затрачений ними у зв'язку з явкою та викликом до органів досудового розслідування, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення (далі – орган, який зробив виклик).

Згідно з абзацом другим пункту 1 Інструкції особам, які не є працівниками підприємств, установ чи організацій, виплачується компенсація (здійснюється відшкодування) за відрив від звичайних занять. Додатково, пункт 4 Інструкції наголошує, що винагорода за виконану роботу експертам, спеціалістам, перекладачам сплачується, якщо така робота не є їх службовим обов'язком.

Відповідно до пункту 7 Інструкції у кримінальних провадженнях і справах про адміністративні правопорушення виплати, зазначені в пункті 1 Інструкції, провадяться органом, який зробив виклик, із коштів, що передбачаються кошторисом на зазначені цілі.

➤ **УВАГА! Відповідно до п. 4 Інструкції - Винагорода за виконану роботу експертам, спеціалістам, перекладачам сплачується, якщо така робота не є їх службовим обов'язком.**

Відповідно до статті 75 Цивільного процесуального кодексу України, статті 72 Господарського процесуального кодексу України, статті 71 Кодексу адміністративного

судочинства України перекладачем може бути особа, яка вільно володіє мовою, якою здійснюється цивільне судочинство, та іншою мовою, знання якої необхідні для усного чи письмового перекладу з однієї мови в іншу, а також особа, яка володіє технікою спілкування з глухими, німими чи глухонімими (жестовою мовою).

Відповідно до статті 121, 122 Кримінального процесуального кодексу України, статті 275 Кодексу України про адміністративні правопорушення за перекладачами за основним місцем роботи зберігається середня заробітна плата за весь час, витрачений ними у зв'язку з явкою та викликом до органів досудового розслідування, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення.

Виплата компенсації (відшкодування) особі за відрив від звичайних занять і за виконану роботу провадиться за ухвалою суду, який зробив виклик. В ухвалі зазначаються вихідні дані для визначення суми винагороди.

Участь перекладача, який володіє технікою спілкування з глухими, німими чи глухонімими, є обов'язковою під час розгляду справи, одним із учасників якої є особа з порушенням слуху. Кваліфікація такого перекладача підтверджується відповідним документом, виданим у порядку, встановленому законодавством.

Перекладач допускається постановою (ухвалою) суду за заявою учасника справи або призначається з ініціативи суду.

Виплати компенсації (відшкодування) особі за відрив від звичайних занять і за проведену роботу провадиться за постановою (ухвалою) суду, який зробив виклик. У постанові (ухвалі) зазначаються вихідні дані для визначення суми винагороди (конкретний розмір винагороди у межах норм, зазначених у пунктах 2, 3, 5, 6, 61 Інструкції, та час, затрачений перекладачем у зв'язку з явкою за викликом і на виконання даного їй завдання).

Окрім цього, якщо виконання перекладачами процесуальних функцій пов'язане з перебуванням за межами населеного пункту постійного проживання, додатково **компенсуються (відшкодовуються) такі витрати:**

- вартість проїзду до місця виклику і назад;
- витрати, пов'язані з найманням житлового приміщення;
- добові.

Вказані витрати не можуть перевищувати встановлені законодавством норми відшкодування витрат на відрядження.

- Сума винагороди перекладача, **якщо виконана робота не є його/її службовим обов'язком**, визначається на підставі прожиткового мінімуму для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року (*станом на 1 січня 2021 року прожитковий мінімум для працездатних осіб становить 2270 грн.*) у розрахунку :
- * за годину надання послуг з усного перекладу - 15 відсотків;;
- * надання послуг з письмового перекладу за кожні 1860 друкованих знаків разом із пробілами - 10 відсотків;

До суми винагороди перекладача, який залучається судом для надання послуг з перекладу, додатково застосовуються такі регіональні коефіцієнти:

- 1,1 - якщо перекладач надає послуги з перекладу в справі, яка перебуває в провадженні суду, що розташований у населеному пункті з кількістю населення щонайменше 100 тис. осіб;
- 1,2 - якщо перекладач надає послуги з перекладу в справі, яка перебуває в провадженні суду, що розташований у населеному пункті з кількістю населення щонайменше 500 тис. осіб;
- 1,25 - якщо перекладач надає послуги з перекладу в справі, яка перебуває в провадженні суду, що розташований у населеному пункті з кількістю населення щонайменше 1 млн. осіб.

Якщо суд розміщується в декількох населених пунктах, застосовується регіональний коефіцієнт за місцезнаходженням органу, який провів державну реєстрацію такого суду.

Відповідно до п. 6-1 Інструкції - Загальний розмір виплати не може перевищувати трикратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

У кримінальних провадженнях і справах про адміністративні правопорушення виплати провадяться органом, який залучив перекладача, за рахунок коштів, що передбачаються кошторисом на зазначені цілі.

Для отримання оплати за виконану роботу та компенсації витрат за здійснення перекладу у судовому процесі перекладачу жестової мови потрібно звернутись до відповідного територіального органу ТУ ДСА України. Перекладач при цьому повинен подати заяву про проведення оплати із зазначенням реквізитів свого банківського рахунку та копію ухвали суду у справі, в якій здійснювався переклад.

Інформацію про місцезнаходження Територіальних управлінь Державної судової адміністрації України можна знайти на офіційній веб-сторінці Судової влади України за цим посиланням: https://dsa.court.gov.ua/dsa/about_dsa/tu/

* розмір прожиткового мінімуму встановлюється на 1 січня календарного року.

Підготовлено за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя».